

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

2021 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM BULGULARI.....	7

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: 2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 2: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 3: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu	4

KISALTMALAR

EBYS: Elektronik Belge Yönetim Sistemi

DAP: Doğu Anadolu Projesi

DAP BKİB: Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

KBS: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

MYS: Muhasebe Yönetim Sistemi

PYS: Personel Yönetim Sistemi

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TÜSSİDE: Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının Görevlerini Etkin Bir Şekilde Yerine Getirmesini Sağlayacak Yeterli Araçların Bulunmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DAP BKİB), 08.06.2011 tarihli ve 27958 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 642 sayılı Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur. 17.08.2011 tarih ve 28028 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 649 sayılı KHK ile İdare'nin işleyişi ile ilgili esaslar yeniden düzenlenmiştir.

DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 642 sayılı KHK gereği süreli bir kurum olarak faaliyetlerini yerine getirmektedir. Farklı tarihlerde görev süresi uzatılan İdaremiz son olarak 4 Haziran 2021 tarihli ve 31501 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile görev süresi 8 Haziran 2026 tarihine kadar uzatılmıştır.

Erzurum'da faaliyet gösteren ve merkezi bir teşkilat olan Başkanlığın görev alanı; Ağrı, Ardahan, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Tunceli ve Van illerini kapsamakta iken 8.06.2016 tarihli 29736 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı'yla bu illere Sivas eklenerek il sayısı 15'e yükseltilmiştir.

DAP BKİB, 10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelde, "Özel Bütçeli Diğer İdareler" arasında sayılan, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bağlı tüzel kişiliğe sahip, özel bütçeli bir idaredir.

642 sayılı KHK ile kurulan bölge kalkınma idaresi başkanlıklarının görevleri, aynı KHK'nın 2'nci maddesinde belirtilmiştir. Buna göre Başkanlıkların görevleri;

- Bölgelerin kalkınmasının hızlandırılması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların proje ve faaliyetlerinin uyum ve bütünlük içinde yürütülmesini sağlayacak eylem planları hazırlamak, bunların uygulanmasını koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek,

- Eylem planları kapsamındaki kamu yatırımlarının etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesi için kurumlar arası koordinasyonu sağlamak,

- Eylem planlarının gerektirdiği yatırımlara ilişkin teklifleri ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde hazırlamak, önceliklendirmek ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na göndermek,

- Bölgedeki kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülen yatırım projelerini izlemek ve

değerlendirmek,

- İlgili kamu kurum ve kuruluşlarınca talep edilmesi hâlinde, yatırım projelerinin geliştirilmesine yardımcı olmak, bu sürece gerektiğinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre malî ve teknik destek sağlamak,
- Bölge planlarının tamamlayıcılığını ve bütünlüğünü gözeterek, kalkınma ajanslarının ortak ve daha etkili çalışmalarına yardımcı olmak ve bu konularda görüş ve öneriler geliştirmek,
- Bölgelerinin gelişme potansiyeline, sorunlarına ve imkânlarına dair araştırma, etüt, proje ve incelemeler yapmak veya yaptırmak,
- Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları için başta kurumsal kapasite ve beşeri kaynak konuları olmak üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre mevcut proje ve programlarla mükerrerlik oluşturmayacak yenilikçi destek programları tasarlamak ve uygulamak,
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilecek diğer görevleri yapmak, olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Başkanlığın teşkilatı, personelin nitelikleri ve kadrolar ilişkin hususlar, atanması, ücret ile diğer mali ve sosyal hakları 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenmiştir. KHK'da; Başkanlıkların, bir Başkan, iki başkan yardımcısı, İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü ve Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü ile bölgelerinin özellikleri, ihtiyaçları ve eylem planlarının mahiyeti dikkate alınarak kurulan diğer koordinatörlüklerden oluşacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca Başkanlıklardaki koordinatörlüklerin sayısının altıyı geçemeyeceği belirtilmiştir.

Başkanlıkta Başkan Yardımcılıklarına bağlı; Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme, Ekonomik Kalkınma, Sanayi ve Hizmetler, İzleme ve Değerlendirme, Tarım ve Kırsal Kalkınma, Yönetim Hizmetleri ile Planlama ve Proje Geliştirme Koordinatörlükleri bulunmaktadır.

İdareye, kuruluş ve görevlerini düzenleyen 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca 70 adet kadro tahsis edilmiş olup, teşkilatta bütün statüler itibarıyla toplam istihdam edilecek personel sayısının 100 olabileceği belirtilmiştir. 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereğince, Başkanlıkların personeli 657 sayılı Kanuna tâbidir. Ayrıca, özel bilgi ve

ihzası gerektiren konularda kadro aranmaksızın ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın yerli ve yabancı uzmanlar Başkanlıklarda sözleşmeli olarak çalıştırılabilmektedir.

Başkanlıkta 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi 38 kadrolu personelin yanı sıra 4 sözleşmeli personel ve 18 sürekli işçi olmak üzere toplam 60 personel ile görev yapmaktadır.

1.3. Mali Yapı

DAP BKİB, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bağlı tüzel kişiliğe sahip, özel bütçeli bir idaredir. 642 sayılı KHK'ya göre Başkanlıkların gelirleri, genel bütçeden yapılacak yardımlar, her türlü bağış, yardım, kredi, hibe ve vasiyetler, Başkanlık gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler ile diğer gelirlerden oluşmaktadır.

Başkanlığın bütçe verileri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Kodu	Ödenek Türü	Başlangıç Ödenęi (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Yıl Sonu Gerçekleşme (TL)
01	Personel Giderleri	4.810.000	5.869.705	5.302.261
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	770.000	956.400	885.651
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	3.962.000	3.922.000	1.501.455
05	Cari Transferler	200.000	456.199	444.155
06	Sermaye Giderleri	2.849.000	1.349.000	40.350
07	Sermaye Transferleri	84.075.000	95.575.000	87.261.877
08	Borç Verme	-	-	-
TOPLAM		96.666.000	108.128.304	95.435.749

Tablo 1'de görüleceği üzere, 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile kanunlaşan DAP BKİB bütçesi 96.666.000 TL'dir. Yıl içerisinde yapılan revizyonlar ile bütçe 108.128.304 TL'ye yükselmiştir. Bu ödenęin 95.435.749 TL'si harcanmış olup, yılsonu itibarıyla % 88'i gerçekleşmiştir.

Tablo 2: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Gelir Kalemleri	2020 Gerçekleşme	2021 Gerçekleşme	Fark Yüzde (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	-	-	-
Alınan bağış ve yardımlar	87.384.000,00	92.354.900,00	(5,68)
Diğer Gelirler	12.643.224,29	10.107.521,69	(20,05)
TOPLAM	100.027.224,29	102.462.421,69	(2,43)

Tablo 2’de görüleceği üzere, 2021 yılı gerçekleşmesi 102.462.421,69 TL olan toplam bütçe gelirinin; 92.354.900,00 TL’sini Alınan Bağış ve Yardımlar, 10.107.521,69 TL’sini Diğer Gelirler oluşturmaktadır.

Tablo 3: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Giderler Toplamı (A)	Gelirler Yoplamı (B)	İndirim, İade İskonto Toplamı (C)	Net Gelir (D=B-C)	Faaliyet Sonucu (D-A)
96.976.907,56	103.196.905,45	-	103.196.905,45	6.219.997,89

İdarenin gider toplamı 96.976.907,56 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar amortisman giderleri ve tahakkuk eden ancak ödemesi/taahhütü yapılmayan gider/gelirler nedeniyle bütçe giderlerinden farklılık göstermektedir. Gelirler toplamı 103.196.905,45 TL olup, faaliyet sonucu 6.219.997,89 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

DAP BKİB, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idaresi olması nedeniyle, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği’ne ve 5018 sayılı Kanun’un muhasebe işlemlerini içeren maddelerine tabidir. Muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay’a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,

- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Başkanlıkta etkin bir iç kontrol sistemi oluşturup uygulanması amacıyla 2015-2016 yıllarında TÜBİTAK Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE) “DAP Kurumsal Sistem Yapılandırma Projesi” gerçekleştirilmiş, proje kapsamında iç kontrol alanında birçok çıktı üretilmiş ancak kurumsal kapasitenin yetersizliği ve yeterli insan kaynağının bulunmaması nedeniyle çıktıların önemli bir kısmı uygulanamamış ve bu konuda herhangi bir güncelleme yapılmamıştır.

İş ve işlemlerde mevzuata uygunluğun sağlanması amacıyla düzenlenen evraklarda işlem öncesi gerekli incelemeler ilgililerce yapılarak işlemlerin ikmal edilmesi sağlanmaktadır.

Kamu görevlileri etik sözleşmesinin personel tarafından imzalandığı bildirilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesinden dolayı 2019-2023 dönemini kapsayan yeni bir Stratejik Plan hazırlanıp 12.12.2018 tarihinde yürürlüğe girmiş ancak daha sonra 11. Kalkınma Planıyla uyumlaştırılmak amacıyla revize edilerek değerlendirilmek üzere 01.11.2019 tarihinde tekrar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına gönderilmiştir. Yapılan

güncellemelere ilişkin Bakanlık Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görüşleri alınarak nihai hale getirilen Stratejik Plan, Bakanlık Makamının 20.11.2019 tarihli ve E.747547 sayılı yazısı ile onaylanmıştır. Stratejik Planda idarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskler tanımlanıp değerlendirilerek bu risklere yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmiştir.

Evrak imzalamaya yetkili kişiler personele bildirilmiştir. Yetki devri Bölge Kalkınma İdaresi Başkanının yazılı onayıyla yapılmaktadır.

Evrak işlemleri EBYS sistemi üzerinden yürütülmektedir. kurularak imza süreci tespit edilmiş ve personele eğitimler gerçekleştirilmiş ve sistem kullanılmaya başlanmıştır.

Bütünleşik bir yönetim bilgi sistemi olmamakla birlikte bu alanda PYS, MYS, KBS olarak adlandırılan farklı işletim sistemlerinden yararlanılmaktadır.

Başkanlığa tahsis edilen iç denetçi kadrosu bulunmamaktadır. İç denetim birimi mevcut değildir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, iç kontrol sistemi ve kurumsal risk yönetiminin üst yönetim ve kurum personeli tarafından sahiplenildiği ancak bazı noksanların olduğu değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının Görevlerini Etkin Bir Şekilde Yerine Getirmesini Sağlayacak Yeterli Araçların Bulunmaması

A- Mevzuat düzenlemelerine ilişkin bazı yetersizliklerin, DAP ve uygulayıcı kuruluşlar arasında etkili bir koordinasyon ve işbirliğinin gerçekleştirilmesini engellemesi

642 sayılı “Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” nin değişik 2’nci maddesinde; bölgede çeşitli sektörlerde farklı kuruluşlar tarafından yürütülmekte olan yatırım ve faaliyetlerin eşgüdüm içerisinde gerçekleşmesini sağlamanın, yatırımları yönlendirme ve izlemenin, kuruluşlar arası koordinasyonu sağlamanın DAP- BKİB’nin asli görevlerinden olduğu belirtilmektedir.

2014-2018 yılları arasında 9 ilde uygulanması hedeflenen DAP Eylem Planında Bakanlıklar, Yerel Yönetimler, Kalkınma Ajansları, Valilikler, İl Özel İdareleri, Üniversiteler, STK’lar ve özel sektör, işbirliği yapılacak kuruluşlar olarak sayılmış, DAP ve uygulayıcı kuruluşlar ise eylemden sorumlu kuruluş olarak görevlendirilmiştir. DAP Eylem Planı’nda çeşitli bakanlıkları ilgilendiren faaliyet alanlarının olduğu görülmektedir.

DAP-BKİB geniş bir coğrafi alana yayılan bölge içinde çok farklı sektörlerde uygulamaya geçirilen projelerin diğer kurumlarla koordineli biçimde yürütülmesinden sorumludur. DAP Eylem Planı’nın genel yapısı değerlendirildiğinde, 2014-2018 yılları arasında bölgede gerçekleştirilecek olan tüm kamu yatırımlarının belirli bir perspektif ve kalkınma stratejileri odağında önceliklendirildiği, farklı kurum ve kuruluşların benzer nitelikte projeleri uygulamasının önüne geçilerek mükerrerlikten arındırıldığı ve bölge kalkınmasına etki edebilecek tüm kurum ve kuruluşların tek elden izlenip değerlendirilebildiği sistematik bir döngünün kurgulandığı gözlenmektedir.

DAP Eylem Planı'nın başarısı, projelerden beklenen sonuçların gerçekleşmesi, her şeyden önce Eylem Planı kapsamında yatırım yapan sorumlu kuruluşlarla yakın ilişkide olunmasına, gerekli plan ve programların zamanında paylaşılmasına ve bölgedeki kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım çalışmalarının yönlendirilmesine bağlıdır. Bu da etkin bir koordinasyonu gerekli kılmaktadır.

642 sayılı KHK, koordinasyon görevinin etkili ve verimli bir şekilde yerine getirilmesi konusunda gerekli açılımları sağlayamamıştır. İlgili KHK kapsamında koordinasyon görevinin yerine getirilmesi gerektiği ifade edilmiş ancak koordinasyonun hangi şekilde, hangi etki ve yaptırım gücüyle icra edileceği konusunda gerekli altyapı ve detaylar oluşturulmamıştır.

Kurumlar arasında koordinasyon sağlanarak Eylem Planı'ndaki tüm yatırımların bölgesel düzeyde bir bütünlük içerisinde projelendirilmesi ve koordinasyonu, aynı alanda faaliyette bulunan çok sayıda kamu kurumunun elindeki kaynakların dengeli, planlı ve programlı kullanımının önü açılarak, bölgesel kalkınmanın hızlandırılması gerçekleştirilecektir.

642 sayılı KHK'de, DAP-BKİB'nin koordinasyon göreviyle ilgili yetkilerinin; sorumluluk, sonuç ve yaptırımlarının somut olarak tanımlanmaması, üstlendiği sorumluluğun gereklerini yerine getirmesini sağlayacak uygulama araçlarının yetersizliğine ve sonuç olarak ta misyon kaybına neden olmaktadır.

Nitekim Onbirinci Kalkınma Planı'nda yer alan politika ve tedbirler ile, bu doğrultuda atılacak adımlara yer verilmiştir. Onbirinci Kalkınma Planı'nda "2.4. Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre" eksenini "2.4.1.Bölgesel Gelişme" başlığı altında yer alan 669 no.lu politikada;

"Bölgesel kalkınmanın kurumsal yapısı ve yönetişimi, merkezi ve bölgesel düzeyde etkinleştirilecektir" şeklinde bir politika ifade edilmiştir. Bu politikanın altında ise;

"669.1. Bölge kalkınma idareleri ve kalkınma ajanslarının yapıları, görev ve yetkileri gözden geçirilerek, daha etkin ve verimli çalışmalarına yönelik düzenleme yapılacaktır" ile "669.2. Bölgesel gelişmeye ilişkin kanun, kararname ve ikincil mevzuat gözden geçirilecek, uygulama araçları etkinleştirilecektir." denilmektedir.

DAP-BKİB'nin kuruluş amaçlarının en önemlisi olan, koordinasyonu sağlama görevini etkin bir şekilde gerçekleştirebilmesi için Kalkınma Planında da yer alan politikalar doğrultusunda, gerekli yasal ve yönetsel düzenlemelere ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi bulguya katılmış olup gili mevzuat düzenlemelerinin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından programa alındığını belirtmiştir.

B- Kurum ve Uygulayıcı Kuruluşlar Arasında, İzleme ve Değerlendirme Görevinin Etkili Biçimde Gerçekleştirilmesini Sağlayacak Entegre Elektronik Veri Sisteminin Kurulamamış Olması

DAP-BKİB'nin Onuncu Kalkınma Programı doğrultusunda hazırladığı II. Eylem Planı, 2014- 2018 yıllarını kapsamaktadır. Eylem Planının süresi 2018 yılı sonunda bitmiş, ancak kamudaki yeniden yapılanma süreci nedeniyle yeni bir plan hazırlanmamıştır. 2019 yılında İdare, II. Eylem Planında yer alan projelerin izlemesine devam etmiştir.

Bu kapsamda İdare, Eylem Planı'nda yer alan projelerin uygulanmasından sorumlu olan kurum ve kuruluşlardan düzenli aralıklarla (üç ayda bir) hazırlanan format doğrultusunda verileri talep etmekte, gelen veriler doğrultusunda izleme yapmaktadır. Bu süreçte raporlarla ilgili yaşanan aksaklıklar kurumlarla bire bir irtibata geçilerek çözüme kavuşturulmaya çalışılmaktadır. İzleme sisteminin herhangi bir elektronik sistem üzerinden yürütülmemesi, bilgilerin doğrudan sorumlu kurumlar tarafından girişinin yapılabileceği bir sistem olmaması, izleme sistemini güçleştirmiştir.

DAP-BKİB, Eylem Planı kapsamında sorumluluğu olan tüm kurum ve kuruluşların faaliyetlerini izleyerek İzleme ve Değerlendirme Raporu düzenlemekle yükümlüdür. Bu kapsamda kurumca eylem planında sorumlu kuruluş olarak ifade edilen kuruluşlardan projelerin izlenmesine yönelik veriler istenmektedir. Ancak bu verilerin daha çok eylem planında yer alan projelerin hakedişi, fiziki durumu ya da bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin olduğu, kurum veri tabanında da manuel veya bilgisayar ortamında kayıtlara alındığı anlaşılmıştır. Kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması süreci içinde bazı kurumların veya bakanlıkların görev, sorumluluk alanlarındaki değişiklikler, bazı bakanlık ve kurumların kapatılması ya da organizasyon ve personel yapısındaki değişimler gibi nedenler verilerin sağlıklı alınamamasına sebep olmuştur.

DAP Projesinin uygulama sahasının yerel, ancak uygulayıcı kuruluşların merkezi düzeyde olduğu göz önüne alındığında; bölgesel plan ve stratejilerin oluşturulması, destek programlarında önceliklerin sağlıklı belirlenmesi için bölgenin mevcut durum analizinin yapılması gerekmektedir. Bu nedenle de gelişme eksenlerinin, önceliklerin ve işbirliği

alanlarının belirlenmesi ve izlenmesine imkân verecek nitelikte veriye ihtiyaç bulunmaktadır. İzleme sistemi içerisinde tanımlanacak verilerin doğruluğu tüm sürecin değerlendirilmesinde önem taşımaktadır.

Oysa DAP-BKİB'nin ilgili kurum ve kuruluşlardan temin edebildiği mevcut verilerin kapsam ve çeşit olarak yeterli olmadığı, kurumların verileri arasında farklılıklar bulunduğu ve güncellik sorunu yaşanabildiği anlaşılmıştır. Veri konusunda yaşanan sıkıntıların, gerçekçi verilere dayanan eylem planı hazırlayabilmelerinin ve uygulanacak destek programlarında sağlıklı öncelikler belirleyebilmelerinin önündeki en önemli engellerden birisi olduğu değerlendirilmektedir.

Gerçekçi ve güncel verilere dayanan eylem planı hazırlayabilmek, uygulanacak destek programlarında sağlıklı öncelikler belirleyebilmek için Elektronik İzleme ve Değerlendirme Veri Sistemlerinin kurulması hayati önem taşımaktadır.

Eylem Planı kapsamında, tüm kurum ve kuruluşlar arasında verilerin paylaşımına yönelik takip, kontrol ve raporlama yapabilecek, kurumlar arası entegrasyonu ve eş zamanlı doğru veri akışını sağlayacak olan "Eylem Planları İzleme ve Değerlendirme Sistemleri"nin, bu alanda yönetim ve karar alma merci olan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı inisiyatifinde gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

Kamu idaresi bu konu ile ilgili olarak 2022 yılı sonunda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca yürütülen çalışmaların sonuçlandırılacağını belirtmiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>